

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ ІНВЕНТИКИ	8
1.1. Інвентика, як наука про винахідництво	8
1.2. Креативність як запорука вирішення проблем	12
1.3. Основні поняття креативності: креативна особистість, креативне середовище, креативна організація.....	18
1.4. Детальна класифікація креативності.....	24
1.5. Основні складові креативності та елементи організаційної поведінки	26
1.6. Інвестиційна теорія креативності	30
1.7. Управління креативністю.....	33
1.8. Приклади евристичних методів	37
Запитання для повторення та обговорення	39
РОЗДІЛ 2. ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПЕРСОНАЛУ	40
2.1. Творчість та особистість	40
2.2. Характеристика творчого потенціалу	51
2.3. Творчість у контексті діяльності організацій.....	54
2.4. Бар'єри для творчості	60
2.5. Інтуїція та інсайт.....	66
РОЗДІЛ 3. ВІНАХІД: ПОБАЧИТИ НЕВИДИМЕ ДЛЯ ІНШИХ	71
3.1. Чотири кольори винаходу	71
3.2. Відкриття, винахід, раціоналізаторська пропозиція Винахідництво сприяє розвиткові й удосконаленню речових	72
3.3. Інженери, митці, дизайнери — міні-винахідники	74
РОЗДІЛ 4. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗНАННЯ ЯК ПРОДУКТ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ	78
4.1. Знання: сутність, функції, класифікація	78
4.2. Створення нових організаційних знань	84
4.3. Розроблення систем управління знаннями.....	87

РОЗДІЛ 5. СТИЛІ ТВОРЧОСТІ

ДЛЯ ВИРІШЕННЯ НЕСТАНДАРТНИХ ПРОБЛЕМ	91
5.1. Підходи до вирішення нестандартних проблем.....	91
5.2. Теорія адаптивних та інновативних стилів (М. Кертон).....	92
5.3. Профіль творчого вирішення проблем (М. Басадур)	98
5.4. Концепція змішаних стилів вирішення проблем (Дж. Пуччі)	100

РОЗДІЛ 6. АРХЕТИПИ БРЕНДІВ І ОРГАНІЗАЦІЙ..... 104

6.1. Суть поняття архетип та їх класифікація	104
6.2. Тенденції сьогодення, виділення тринадцятого архетипу Тренди сьогодення наступні: мільйонерами все-частіше стають ..	108
6.3. Теорія архетипів в академічному середовищі.....	110

РОЗДІЛ 7. ДИЗАЙН-МИСЛЕННЯ У ВИНАХІДНИЦТВІ ... 119

7.1. Сутність застосування дизайн-мислення та культивування емпатії.....	119
7.2. Процес дизайн-мислення: від визначення потреб до тестування рішень	130
7.3. Успішні приклади застосування дизайн-мислення Методи дизайн мислення застосовуються в різних сферах, де.....	139

РОЗДІЛ 8. ЛАТЕРАЛЬНЕ МИСЛЕННЯ І СВІДОМА ТВОРЧИСТЬ У БІЗНЕСІ..... 142

8.1. Види мислення, поняття латерального мислення.....	142
8.2. Пошук і генерування нових ідей.....	149
8.3. Методи активізації пошуку і вирішення творчих задач в організації.....	153
8.3.1. Креативні техніки на етапі пошуку і визначення можливостей	154
8.3.2. Креативні техніки на етапі генерування нових ідей	157
8.3.3. Креативні техніки на етапі оцінки і відбору ідей	167
8.3.4. Креативні техніки на етапі планування реалізації... ..	169
8.4. Метод нового покоління: «Еврика! Відповідь на стимули»175	
8.5. Десять заповідей для того, хто хоче перетворити мрію в реальність	178

РОЗДІЛ 9. АСПЕКТИ ДУХОВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	182
9.1. Біблійні принципи у винахідництві	182
9.2. Функції менеджменту крізь призму духовності	185
9.3. Заповіді Божі та господарська діяльність	191
РОЗДІЛ 10. ЖІНОЧЕ ВИНАХІДНИЦТВО: ЯК ПОДОЛАТИ ГЕНДЕРНІ РОЗРИВИ	200
10.1 Жіноче винахідництво на світовому рівні та в Україні та причини гендерних розривів.....	200
10.2 Наслідки гендерних розривів для інноваційної економіки.....	202
10.3 Шляхи подолання гендерних розривів	204
10.4 Успішні приклади подолання гендерних бар'єрів у винахідництві	206
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	212

РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ ІНВЕНТИКИ

«Творче мислення полягає в тому, щоб поглянути на те, що бачать всі, і подумати про те, про що не подумав ніхто»

Альберт Сент Дьорді

«Найгірше те, що навіть найглибші роздуми не принесуть гідної думки. Вона повинна з'явитись вам, начебто Боже дитя, і вигукне: «А ось і я!»

Гете

«Менше балакайте. Більше робіть. Слова можуть показати ваш розум, а дії — вашу значущість»

Бен Франклін

1.1. Інвентика, як наука про винахідництво

Сучасні дослідження інноваційних процесів на глобальному (мега-, макро-) і мікрорівнях відзначаються істотною різноманітністю і зосереджені на таких аспектах:

- вивчення механізму інноваційного процесу;
- окреслення галузей інтенсивної інноваційної діяльності;
- дослідження факторів, які впливають на скорочення циклу інновації;
- дослідження джерел інновацій;
- дослідження ефективності витрат на інновації;
- вивчення трансферу технологій і ефективної їх реалізації;
- оцінка впливу інновацій на зайнятість населення;
- формування напрямів державного регулювання та стимулювання інноваційної діяльності;
- визначення напрямів міжнародної співпраці в галузі інноваційної діяльності;
- формування регіональних і глобальних програм підтримки і проведення досліджень та впровадження інновацій.

Результатом таких досліджень стало формування локалізованих галузей знань у низці наукових дисциплін, які займаються дослідженням інноваційних процесів, з-поміж яких виокремились дисципліни:

- інвентика та дизайн-мислення
- наукознавство,
- економіка інновацій та економіка знань,
- інноваційний менеджмент,
- проектна інженерія.

Така структуризація історично пов'язана з доступністю дослідницького інструментарію. Щораз частіше перед дослідниками, винахідниками і раціоналізаторами постають проблеми, відповіді на які не знаходяться на відомих дотепер шляхах розв'язання, а отже, їх можна віднести до творчих проблем. У розв'язуванні такого типу проблем важливе значення відіграють не тільки аналіз, синтез, логічне мислення, а й інтуїція, не лише свідомість, а швидше підсвідомість. Реакцією на такі виклики реальності стало розширення та збагачення змісту інструментарію досліджень, що внесло елемент хаотичності у відносинах учених окремих галузей наук і спричинило необхідність їх упорядкування та субординування. Викладене розуміння теоретичної проблеми уможливорює її вирішення шляхом процесної структуризації, в основі якої лежить виокремлення трьох окремих галузей знань:

1. геуристика (евристика), яка займається дослідженням процесів творчого мислення. Термін «геуристика» походить від грецького слова, що означає «мистецтво здійснення відкриття»;

2. інвентика, що означає діяльність, пов'язану з опрацюванням, координацією і застосуванням методів творчого розв'язання проблем для здійснення винахідництва. Термін «інвентика» має французьке походження;

3. інноватика, яка вивчає діяльність із впровадження результатів творчого мислення (інновації) в практику.

Кожна з дисциплін базується на знаннях творчого розв'язання проблем, має свою історію і свій зв'язок з материнськими або близькими до них науковими дисциплінами.

Інвентика як наука завдячує своєму розвитку піонерам галузі — професорам Осборну і Гордону. Отже, інвентика — це наука про винахідництво. Походить із евристики.